

τὸν τύραννον τῆς Σπάρτης, καὶ ἀποδὸς τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰς ἐν τῇ Ἑλλάδι αἰχμαλώτους Ῥωμαίους (1), ἐπέσρεψεν εἰς Ῥώμην, προσπαλλάξας πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν ὅλης τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν ὑπόχρεσιν ἅλας τὰς Ῥωμαϊκὰς φρενάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς Ἀντιόχου, τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἕως τῆς ἀναγωγῆς τῶν Ἀχαιῶν στρατηγῶν εἰς τὴν Ῥώμην.

Ἀντίοχος, ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας, γνωστὸς παρὰ πᾶσι διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς αὐλῆς, διὰ τὰς πολλὰς θησαυροὺς καὶ τὰ πολυάριθμα στρατεύματα, καὶ διὰ τὴν πολεμικὴν καὶ πολιτικὴν σύνεσιν, ἦλθε θεωρίας χάριν εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἑλλησπόντου, τὰ ποτὲ ὑποκείμενα εἰς τὸν βασιλέα τῆς Συρίας, διέβη δὲ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Θράκην, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐσφετερίζετο, καὶ ἐμελέτα ν' ἀνακτίσῃ καὶ τὴν Λυσιμάχειαν καὶ νὰ τὴν ἀναδείξῃ καθέδραν τῆς διοικήσεως τῆς ποτὲ ἐπικρατείας τοῦ Λυσιμάχου. Οἱ Ῥωμαῖοι φθονῶντες εἰς τὰ ζητούμενα ἐνὸς βασιλέως δυνατῆ καὶ πολιτικῆ περὶ τόπων, τὰς ὁποῖας αὐτοὶ ἐθεώρουσαν ὡς ἰδίους, δις ἐμή-

τὸν ὁποῖον ἄλλοτε, ὅτε ἐσύμφερε μάλιστα εἰς τὰς σκοπέστους, εἶπεν ὑπερηφάνως τῆτο· ἡ Ῥώμη δὲν ἐμπαρεῖ καὶ κάμη συμβιβασμὸν μετ' ἐτύραννον.

(1) Οὗτοι οἱ αἰχμαλώτοι ἐλήφθησαν ἐν τῷ Ἀντιβιακῷ πολέμῳ καὶ ἐπωλήθησαν εἰς τὰς Ἑλλήνας ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων (Λιβ. 44. 50. 19. 375. κτ.).

νυσαν αὐτῷ, “ὅτι κατὰ τὴν μετὰ τῆς Μακεδονίας εἰρηνήν αἱ ἐν Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ Ἑλληνικαὶ πόλεις ἐκηρύχθησαν ἐλεύθεραι· ὅτι ἡ Ρώμη ἐλπίζει νὰ σέρξῃ καὶ αὐτὸς εἰς τῆτο, ὅτι ἀπὸ τῆ νῦν ἡ Ἀσία ἔσω ὁ ὅρος τῆς ἐπικρατείας αὐτῆ, καὶ ἂν ἐπιχειρήσῃ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ Ρώμη θέλει νομίσῃ τῆτο ἔργον ἐχθρικόν (1).

Ο Ἄντιοχος ἐν πρώτοις ἔδειξε μεγάλην ἐφελσιν εἰρήνης, χάριν τῆς ὁποίας ἐβέλετο νὰ ὑποχωρήσῃ πολλὰ πράγματα, καὶ πᾶν ὅ,τι, πλὴν τῆς παντελῆς ταπεινώσεως τῆς βασιλείας τῆς Συρίας, ἐδύνατο νὰ κορέσῃ τὴν ἀκόρεσον φιλοτιμίαν τῶν Ρωμαίων· ἀλλ' ὁ Ἄννίβας, ὁ μέγιστος ἐχθρὸς τῶν Ρωμαίων, ἄμα μαθὼν, ὅτι ὁ Ἄντιοχος ἐμελέτα πόλεμον κατὰ τῶν Ρωμαίων, ἔφυγεν ἐκ τῆς Καρχηδόνος εἰς τὴν Συρίαν καὶ παρεκίνει τὸν Ἄντιοχον εἰς πόλεμον (2). Ομοίως δὲ καὶ οἱ Αἰτωλοὶ ἠνάγκαζον αὐτὸν νὰ φροντίσῃ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον ἀφέθη ἐλευθέρα ὑπὸ τῆς Ρώμης, ἔργῳ δὲ ἦτον ὑποδεδυλωμένη περισσότερον παρὰ ποτέ. Ο Ἄννίβας ἐσυμβέλεσε νὰ γένη εἰσβολὴ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ὅπε μόνον, ὡς ἔλεγεν, ἦσαν οἱ Ρωμαῖοι τρωτοὶ, καὶ ὑπέχετο μετὰ 11,000 (10,000 κατ' Ἀππιανόν) πεζῶν καὶ ἀναλόγῃ ναυτικῆς δυνάμεως νὰ πεζεύσῃ καὶ νὰ κινήσῃ τὸν πόλεμον καὶ ὡς εἰς τὸ κέντρον

(1) Ταῦτα ἐβρέθησαν πρὸς τὰς πρέσβεις τῷ Ἄντιόχῳ τὰς σαλεύτας εἰς Ρώμην (π. χ. 193), καὶ ἐπανελήχθησαν ὑπὸ τῶν πρέσβων τῆς Ρώμης ἐν Ἀταμείᾳ ἐν ἔτει π. χ. 192 (Διβ. λδ'. 13 κτ.).

(2) Διβ. ΔΓ'. 47 κτ. Ο Ἄννίβας ἠγανάκτετο νὰ καταπέισῃ καὶ τὰς Καρχηδονίους εἰς συμμαχίαν (Διβ. λδ'. 57 κτ.).

τῆς ῥηθείσης χώρας, πλὴν εἰάν ἐν ταύτῳ ὁ Ἀντίοχος
 κρατεύσῃ πρὸς τὰ δυτικὰ τῆς Ἑλλάδος περάλια, καὶ
 ἔτω φοβερίζων νὰ εἰσβάλῃ ἀπ' αὐτῆ τῆς μερὸς ἀντιπερι-
 σπάσῃ καὶ διαιρέσῃ τὴν δύναμιν τῶν Ῥωμαίων. Οἱ δὲ
 Αἰτωλοὶ ἔλεγον, ὅτι εἰάν ἡ Ἑλλάς γένηται τὸ θέ-
 ,ατρον τῆς πολέμου, πάντες ἀναστήσονται κατὰ τῶν
 ,Ῥωμαίων· ὅτι ἔ μόνον οἱ Θετταλοὶ καὶ Εὐβοεῖς, ἀλ-
 ,λά καὶ ὁ Νάβις, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ, καὶ αὐτὸς ὁ Φίλιππος
 ,ἐζήτην ἀνυπομόνως εὐκαιρίαν ἀποσασίας, καὶ ὅτι, εὐθύς
 ,ὅταν ἔμβῃ εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος, θέλει εὖρη
 ,ἀπανταχῆ ἀνθρώπους καὶ χρήματα ἐν ἀφθονίᾳ (1).

Εἰς τέτοις τῆς λόγους ἠκροάζετο ὁ Ἀντίοχος προσ-
 εκτικῶς, καὶ προτιμήσας τὴν συμβουλήν τῶν Αἰτω-
 λῶν παρὰ τὴν τῆς Ἀντίβου, ἀντέτρεφε καὶ αὐτὸς τῆς
 Αἰτωλῆς μὲ χρηστὰς ἐλπίδας λέγων, ὅτι ἔκαμε με-
 γάλας παρασκευὰς, ὅτι οἱ σόλοι ἦσαν ἔτοιμοι νὰ κα-
 τασκεπάσωσι τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ὅτι κάμπολλα
 ἔθνη ἤρχοντο ἀπὸ πᾶν μέρος τῆς Ἀσίας, ἐνώπιον
 τῶν ὁποίων οἱ Ῥωμαῖοι εἰδὲ νὰ παρρησιασθῶσιν ἠθε-
 λον τολμήσῃ. Ἀλλ' ἡ ἀπάτη τέτων τῶν ἀμοιβαίων
 μεγαλορρημόνων ὑποχέσεων ἀνεκαλύφθη παρευθὺς·
 διότι, ὅτε ὁ Ἀντίοχος εἰσέβη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ
 δύναμις αὐτῆ συνεποσῆντο ὡς 10,000 πεζοὶ, 500 ἵπ-
 πεῖς καὶ ἕξ ἐλέφαντες, διὰ τῶν ὁποίων τὴν τροφήν
 ἐζήτησε μάλιστα τὴν συνδρομὴν τῶν συμμάχων Αἰ-
 τωλῶν· ἐκ δὲ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν οἱ Αἰτωλοὶ
 δὲν ἐδυνήθησαν νὰ καταπέισωσιν ἄλλας πρὸς τὴν συμ-

(1) Ο' Δικαίαρχος καὶ ὁ Θόας ἐσάλησαν τρεῖς βεῖς
 πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Συρίας (Δίβ. λε'. λς'. Ἀππιαν. π.
 Συρ. πολ. 15—30. Πλέταρχ. εἰς Κατ.).

μαχίαν, παρὰ τὸν τύραννον τῆς Σπάρτης καὶ τὸς Ἀκαρνανὰς ὁμῶς μετὰ τῆς Δημητριάδος τῆς Θετταλίας, τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν διὰ προδοσίας ἐνὸς τῶν ἐν αὐτῇ πολιτῶν. Οἱ Ἀχαιοὶ ἐμίσην διὰ πολλὰ αἷτια τὸν Νάβιν καὶ τὸς Αἰτωλούς· ὁ δὲ Φίλιππος ἐφοβείτο τὰ ὄπλα τῶν Ῥωμαίων, πάλισα δὲ ἐμίσει καὶ ἐφόβησε τὸν Ἀντίοχον, ὁ ὅποιος ἔμνονον δὲν ἐβοήθησεν αὐτὸν ἐν τῷ τελευταίῳ δυσυχῆ πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ ἐκυρίευσεν παρανόμως τὴν Θρακικὴν Χερσόνησον, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ αὐτὸς τελάχισον τὰ αἰτὰ δίκαια ζητήματα, καὶ ὅτε ἐδυσχέραινε βλέπων ἑτέραν ἀντίζηλον ἐπαρχίαν ἀνεγειρομένην πλησίον τῶν συνόρων τῆς Μακεδονίας.

Τέτων ἕτως ἔχόντων, τὰ πράγματα τῆς Σπάρτης μετεβλήθησαν παντάπασι διὰ τὴν συμβᾶσαν ἀποστασίαν. Ὁ τύραννος τῆς Σπάρτης στρατεύων ἐπὶ προφάσει τῆς ναὶ ἐνωθῆ μετὰ τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸς Αἰτωλούς ἐπολιόρκησε καὶ ἐκυρίευσεν τὸ Γύθειον φρενέμενον ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, νικήσας ἐν ναυμαχίᾳ καὶ Φιλοποίμενα, τὸν στρατηγὸν τῆς Ἀχαιῆας. Ἀλλ' ὁ Φιλοποίμην μὴ ἀποδειλιάσας εἰς ταύτην τὴν δυσυχίαν, ἀντενίκησε διὰ ξηραῖς τὸν τύραννον, καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸν ν' ἀναχωρήσῃ εἰς τὴν Σπάρτην πρὸς φύλαξιν αὐτῆς τῆς μητροπόλεώς τε. Οἱ Αἰτωλοὶ φοβέμενοι, μήπως κυριευθῆ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἢ Σπάρτη, ἔσειλαν χιλίους ἄνδρας καὶ στρατηγὸν τὸν Ἀλεξαμηνὸν, λόγῳ μὲν πρὸς βοήθειαν, ἔργῳ δὲ πρὸς δολοφονίαν τῆς Νάβιδος. Ἀλλὰ μετὰ τὴν δολοφονίαν τέττε τῆ τυράννε οἱ πολῖται ὀργισθέντες, ὅτι οἱ Αἰτωλοὶ διήρπασον καὶ ἐληλάτην τὴν πόλιν, ὤρμησαν εἰς τέττε τὸς προδότας ἄρπασας καὶ ἐφόνευσαν πολλὰς αὐτῶν καὶ τὸν Ἀλεξαμηνόν. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐγίνοντο, ἐφάνη καὶ ὁ Φιλοποί-

μην πλησίον τῆς πόλεως, ἢ παρεκίνει τὴς Σπαρτιά-
τας νὰ συγκαταλεχθῶσιν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀ-
χαιῶν, εἰς ὃ ἢ ἔσερξαν προθύμως.

Ἐν τῆτοις, ἐν ᾧ οἱ Ῥωμαῖοι μετεχειρίζοντο
πάντα τρόπον νὰ ὠφελήθωσιν ἀπὸ τὴν παρῶσαν ὠφε-
λίμην εὐκαιρίαν, τὴν ὁποίαν παρείχεν εἰς αὐτὴς ἡ δυ-
ευχῆς πολιτικὴ τῆ βασιλέως τῆς Συρίας ἢ τῶν συμ-
μάχων Ἑλλήνων, ὁ Ἀντίοχος, ἀσθενὴς κατὰ τὰς δυ-
νάμεις, ἐπολιτεύετο ἢ κακῶς, παροργίζων τὸν Φί-
λιππον ἐκ νέου ἢ καταναλίσκων τὸ πολίτιμον τῆ
καιρῆ ἐν ἀσωτείαις ἢ ἡδοναῖς ἐν τῇ Χαλκίδι, τὴν
ὁποίαν ἐκυρίευσεν διὰ προδοσίας τινῶν πολιτῶν. Μετὰ
τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων ὑπάτων, οἱ Ῥωμαῖοι ἐπέτρε-
ψαν τὸν ἐν Ἑλλάδι πόλεμον εἰς τὸν Μάνιον Ἀκύλιον
Γλαβρίωνα (1), ὅσις συναγαγὼν τὴν ἀναγκαίαν δύ-
ναμιν, ἐπέρασε διὰ τῆ Βρεντησίῃ εἰς τὴν Θετταλίαν,
ἢ ἀπαντήσας τὴς Σύρους ἢ τὴς Αἰτωλῆς εἰς τὰς Θερ-
μοπύλας, ἐδίωξεν αὐτὴς ἀπὸ τῆτο τὸ σενὸν διὰ βοή-
θειας τῆ περιβοήτου Κάτωνος (2) ἢ τὴς ἐνίκησε κατὰ
κράτος, ὥστε ὁ Ἀντίοχος πληγωθεὶς τὸ σῶμα ὑπὸ π. χ.
πέτρας, διέφυγε μὲ 500 ἀνδρώπυς εἰς Χαλκίδα, ἢ 191.
ἐντεῦθεν ἀνεχώρησε σπευδαίως εἰς Ἀσίαν.

Μετὰ τὴν ἥτταν τῆ Ἀντιόχου, οἱ Ῥωμαῖοι,
πρὶν πολεμήσωσιν αὐτὸν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅπε εὕρισκε-
το ἡ κυρία δύναμις τε, ἐφρόντισαν νὰ ἐξαλείψωσι πᾶ-
σαν εἰσροὴν αὐτῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ νὰ ἐπισπάσωσι
πρὸς ἑαυτὴς, ὅσοι ἐκηρύχθησαν ἐναντίοι. Διὸ ἔ μό-
νον ἔδειξαν πρὸς τὸν Φίλιππον ἢ τὴς Ἀχαιῆς μεγά-
λην εὐνοίαν ἢ φιλίαν, ἀλλὰ ἢ ἐπολιτεύθησαν φίλαν.

(1) Λιβ. λς'. 14. κτ. (2) Πλάταρχ. εἰς Κάτωνα.

θρώπως ἔπιεικῶς ἔπρος ἐκείνους, ὅσοι ἐφάνησαν
 ὑποπτοί, συγχωρῦντες ἔπρος αὐτὲς τὲς Αἰτωλὲς ὠφε-
 λίμους ἔπρος εὐλογοφανεῖς συνθήκας εἰρήνης ἐπὶ συμφω-
 νίᾳ τῆ νὰ παραιτήσωσι τὴν μετὰ τῆς Συρίας συμμα-
 χίαν ἔπρος νὰ παραδώσωσι τὴν ἀξιόλογον αὐτῶν πόλιν
 Ἡράκλειαν. Ἀλλ' οἱ Αἰτωλοὶ εἴτε φοβέμενοι, εἴτε
 παρακινῆμενοι ἀπὸ τὸν δημαγωγὸν Δαμόκριτον, μέ-
 γαν ἐχθρὸν τῶν Ρωμαίων, δὲν ἐσερξακ εἰς τὰ προ-
 βλήματα τῶν Ρωμαίων, ἔπρος ὁ Ρωμαῖὸς ὑπατος ἐκ-
 πολιορκήσας τὴν Ἡράκλειαν ἔπρος Λαμίαν, ἠτοιμάζετο
 νὰ πολιορκήσῃ ἔπρος τὴν Ναύπακτον, λιμένα τινὰ κεί-
 μενον ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ ἔπρος χρησιμώτατον εἰς
 τὲς Αἰτωλὲς, οἱ ὅποιοι ἤδη ἀποφασίζοντες νὰ ὑπο-
 ταχθῶσιν εἰς τὴν πίσιν τῶν Ρωμαίων, ἐπεμψαν περὶ
 τύτῃ πρέσβεις πρὸς τὸν Ρωμαῖον ὑπατον Ἀκύλιον,
 ὁ ὅποιος ὑπολαβὼν, “ἀληθῶς, εἶπεν, ὦ ἄνδρες Αἰ-
 τωλοὶ, παραδίδεωτε εἰς τῶν Ρωμαίων τὴν πίσιν;”
 Ναί, εἶπεν ὁ Φαινέας, ὁ πρῶτος τῶν Αἰτωλῶν πρέ-
 σβειν. “ταίγαρῆν, εἶπεν ὁ ὑπατος, πρῶτον μὲν ἄς
 μὴ τολμήσῃ Αἰτωλὸς νὰ διαβῆ εἰς τὴν Ἀσίαν μήτε
 κατ' ἰδίαν, μήτε μετὰ κοινῆ δόγματος, δεύτερον
 δὲ παράδοτέ μοι τὸν Δικαίαρχον (1) ἔπρος τὲς ἄλλας
 συνεπιβέλους.” Ο' δὲ Φαινέας μεσολαβήσας εἶπεν,
 οἱ Αἰτωλοὶ ἐννοῶσι διὰ τῆ παραδίδονται εἰς τῶν Ρω-
 μαίων τὴν πίσιν, ὅτι θάρρῶσιν εἰς τὴν γενναιότητα
 αὐτῶν, ἔπρος δὲ παραδίδονται εἰς δουλείαν. Οὔτε ἡ
 τιμὴ τῆς Αἰτωλίας, ἔπρος τὰ ἔθιμα ἔπρος οἱ νόμοι τῆς
 Ἑλλάδος θέλωσι μᾶς συγχωρέσει ποτὲ νὰ σέρξω-

(1) Αἰτωλὸς τις δημαγωγὸς, δι' ἧ ἔγινε μάλιστα ἡ
 μετὰ τῆς Συρίας συμμαχία.

ἤμεν εἰς τὸ ζήτημά σου.“ Ἐξουθενήσατε καὶ φλυαρεῖ-
 ῖτε, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἔλληνοκοπῦντες καὶ λαλῶν-
 ῖτες περὶ τῆς τιμῆς τῆς Αἰτωλίας· ἢ ἔκ οἶδατε, ὅτι
 θέλετε δεθῆ ὑσεῖς εὐθὺς εἰς τὴν ἄλυσον;“ καὶ
 εὐθέως ἐπρόσαξε νὰ φέρωσιν ἀλύσει, ἀλλὰ μεταπει-
 θεῖς ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὸν ἄρχοντας, ἐσυγχώρησεν εἰς
 τῆς πρέσβεις δεκαήμερον ἀνακωχὴν, ἕως ἔ μνηύσω-
 σιν εἰς τὸ συνέδριον τῶν Αἰτωλῶν τὰ ζητήματα τῆς
 συγκλήτης τῶν Ῥωμαίων.

Οἱ Αἰτωλοὶ ἀποθηριωθέντες ἐς ἄκρον εἰς ταύ-
 την τὴν προσακτικὴν μεταχείρισιν τῶν πρέσβειων καὶ τῆ
 ἔθνης, ἀπεφάσισαν νὰ τηρήσωσι τὴν ἐλευθερίαν διὰ
 τῶν ὄπλων ἐκδεχόμενοι βοήθειαν ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ
 Μακεδονίας (1), ἀλλ' ἀποτυχόντες καὶ βλέποντες τὴν
 Ναύπακτον ἐν ἀκμῇ τῆ νὰ παραδοθῆ εἰς τὰ πολιορκητι- π. χ.
 καὶ τῶν Ῥωμαίων ὄπλα, ἠναγκάσθησαν νὰ πρεσβεύ- 190.
 σωσιν ἐν τῇ Ῥώμῃ τὸ ἔλεος τῆς συγκλήτης· ἢ δὲ τῆτο
 μόνον ἐσυγχώρει αὐτοῖς, ἢ νὰ δώσωσι παραχρῆμα χί-
 λια τάλαντα, ποσότητα πολλὰ ὑπέρογκον καὶ ὑπερ-
 παύσαν τὴν δυνάμιντων, καὶ νὰ νομίζωσι τῆς αὐτῆς
 ἔχθρῆς καὶ φίλης τοῖς Ῥωμαίοις, ἢ νὰ δώσωσι τῆς
 ἐπιτροπὴν περὶ πάντων τῶν καθ' ἑαυτῆς εἰς τὴν σύγ-
 κλητον. Οἱ Αἰτωλοὶ παρεκάλεον νὰ διασκήψῃ ῥητῶς
 ἢ σύγκλητος περὶ τίνων πραγμάτων ὄφειλον νὰ δώ-
 σωσι τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν σύγκλητον· ἀλλ' ἔδεμίαν

(1) Ὁ Νίκανδρος ἐξάλη κατὰ Πολύβιον εἰς Ἀσίαν
 πρὸς τὸν Ἀντίοχον, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς δώδεκα ἡμέρας
 φέρων πολλὰ χρήματα καὶ βεβαιῶν, ὅτι εὐθὺς ἀρχομένη
 τῆ ἔαρος ἔμελλεν ὁ Ἀντίοχος νὰ τῆς βοηθήσῃ πανστρατιᾶ,
 καὶ λέγων ὅτι ἐν τῷ ἐπιστρέφειν ἐλάλησε καὶ μετὰ τῆ Φιλίπ-
 πε, ὅσις ὑπέχετο καὶ αὐτὸς νὰ τῆς βοηθήσῃ.

ἀπόκρισιν ἔλαβον, καὶ ἔτις ἐπέσρεψαν ἀπρακτοὶ καὶ ἀβέβαιοι τῆς μελλούσης αὐτῶν τύχης. Ὁ πόλεμος μετὰ τῆς Ρώμης ἀνενεώθη (1)· ἀλλ' ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ πολιτικὴ τῶν Ρωμαίων ὑπερίχυσεν εἰς τὸν τῆς ἀνισοδύναμον ἀγῶνα. Διὸ οἱ Αἰτωλοὶ πάλιν προσέχασιν πρὸς τὸν ὑπατον ἔλεος ἰκετεύοντες. Αἱ δὲ συγχωρηθεῖσαι αὐτοῖς συνθήκαι ἦσαν βαρύνταται, δι' ὧν ἠναγκάζοντο νὰ δώσωσι πάμπολλα χρήματα (200 τάλαντα Εὐβοϊκά), νὰ παραδώσωσι πολλὰς πόλεις καὶ τόπους εἰς τὰς Ρώμους, καὶ νὰ ἐγχειρίσωσιν εἰς τὸν ὑπατον τεσσαράκοντα ὁμήρους, ὅποιος ἐκεῖνος ἤθελε, μὴ νεωτέρους τῶν 12 χρόνων, μηδὲ πρεσβυτέρους τῶν 40. Ἀλλὰ πρὸς ταῖς λοιπὰς συνθήκαις ὑπῆρχε καὶ ἄλλη ῥητὴ ἐμπεριλαμβάουσα ὅλην τὴν ἐνδεχομένην αἰσθηρότητα μιᾶς τυραννικῆς δυνάμεως, ἡ ὁποία ἐπρόσβαζε τὰς Αἰτωλὰς νὰ τηρῶσιν ἀδόλως τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν δυναστείαν τῆς δῆμος τῶν Ρωμαίων.

Οἱ φιλότιμοι Ρωμαῖοι ἔβλεπον ἐπὶ τῆ παρόντος μὲ φθονερὸν ὄμμα τὴν ἐπικρατέσαν δύναμιν τῶν Ἀχαιῶν ἐν Πελοποννήσῳ, τῆς ὁποίας αἱ πόλεις, ἂν καὶ σύμμαχοι τῆς Ἀχαιῆας, εἶχον ἐκάστη τὰς ἰδιάζοντας νόμους καὶ ὄνομα ἐλευθερίας. Διὸ, μόλις γενομένης εἰ-

Ὁλ.
μζ, 4.

(1) Ὁ Κορνήλιος Σκιπίων ἔρχεται ἤδη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ συγχωρεῖ εἰς τὰς Αἰτωλὰς ἀνακωχὴν ἑξάμηνον, οἱ ὅποιοι πέμπουσιν πάλιν ἀπράκτως πρεσβεῖς εἰς τὴν Ρώμην (Διβ. βιβλ. λζ', 1 κτ. Πολύβ. πρεσβ. ιζ'). Μετὰ τῆτο διωρίσθη στρατηγὸς κατὰ τῶν Αἰτωλῶν Μάρκος Φέλβιος ὁ Νοβιλίωρ. Οἱ Αἰτωλοὶ μάχη νικηθέντες ὑπὸ τῆτος καὶ ζητήσαντες ἀνακωχὴν, ἔσειλαν τρίτην πρεσβείαν εἰς τὴν Ρώμην, καὶ ἤδη ἐσυγχωρήθη αὐτοῖς ἡ ἄνω ῥηθεῖσα εἰρήνη (Διβ. λή. 10 κτ.).

ρήνης μετὰ τῆς Αἰτωλίας, Μάρκος Φέλβιος ὁ Νοβίλιωρ, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Ῥωμαῖοι ἐνεπισεύθησαν τὴν ἡγεμονίαν τῆ Αἰτωλικῆ πολέμῃ μετὰ τὸ τέλος τῆς ὑπατείας τῆ Αἰκυλίου, ἐκάθισεν ἐν Κεφαλληνίᾳ, ὅθεν ἐδύνατο κατὰ πρῶτον σημεῖον διχονοίας ἐν Ἀχαιῶν γὰ διαβῆ εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἔτιως ὠφέλεμενος ἐκ τῆς διχονοίας ἡ αὐξήσῃ τῶν Ῥωμαίων τὴν ἐπικράτειαν. Μετ' οὗ πολὺ δὲ ἐπέφραξεν καὶ ἡ τοιαύτη εὐκαιρία ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Τὸ συνέδριον ὅλων τῶν Ἀχαιῶν πόλεων συνεκροτεῖτο ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τὸ Αἴγιον· ἀλλ' ὁ Φιλοποίμην, ὁ τότε στρατηγός, ἀποφασίσας γὰ μεταδώσῃ εἰς ὅλας τὰς συμμαχίδας πόλεις τὰ ἐκ τῆ συνέδριου κέρδη, ὥρισεν γένην ἡ μέλλουσα σύνοδος εἰς τὸ Ἀργεῖον. Οἱ Αἰγυπταὶ ἐναντιούμενοι εἰς τῆτον τὸν νεωτερισμὸν, ἀνέφερον τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆ Φελβίου, ὅσις ἐβούληθ' ἑμεῖς αὐτὸς, ἀλλὰ βλέπων τὰς περισσοτέρας ψήφους κατ' αὐτῶν, ἐσιώπησεν καὶ δὲν ἠναντιώθη εἰς τὸ θέλημα τῆ Φιλοποίμενος.

Ἀλλ' ὁ Φέλβιος εὗρεν εὐθὺς ἄλλην ἀξιολογώτεράν πρόφασιν. Οἱ Λακεδαιμόνιοι φυγάδες, ὅσοι ἐξοριωθέντες ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν τυράννων δὲν ἐκλήθησαν ἔτι ὀπίσω διὰ τὰς ἐν Λακεδαιμονίᾳ ἐπιπολαζούσας ἐμφυλίους διχονοίας, κατοικούντες τὰς παραλίους πόλεις τῆς Λακωνίας φρεσυμένους ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ἀπεμπόδισαν τὸς Λακεδαιμόνιους ἀπὸ πάσης κοινωνίας μετὰ τῆς παραλίας. Ἐπειδὴ ἔν μίᾳ τῆτων τῶν παραλίων πόλεων ἐπολεμήθη μὲν νυκτὸς ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, ἐσώθη δὲ ὑπὸ τῶν φυγάδων καὶ τῶν ἐν αὐταῖς Ἀχαιῶν στρατιωτῶν, ὁ Φιλοποίμην παρέστησε τῆτον τὸ ἐπιχείρημα τῶν Σπαρτιατῶν ὡς

ἕβριον ὄλων τῶν Ἀχαιῶν, ἔγραψε ψήφισμα χάριν τῶν φυγάδων, προσάζων τὴς Λακεδαιμονίης νὰ παραδώσωσι τὴς αἰτίης ταύτης τῆς ἀδικίας, εἰδεμῆ, νὰ προσμένωσι τὰ ἐκ τῆ πολέμου δεινά. Οἱ Λακεδαιμόνιοι θυμωθέντες, ἐφόνευσαν τριάκοντα τῶν πολιτῶν φίλους τῶν Ἀχαιῶν, ἔλυσαντες τὴν μετὰ τῆς Ἀχαιῆς συμμαχίαν, ἔσειλαν πρέσβεις πρὸς τὸν Φέλιον ἰκετεύοντες νὰ ἔλθῃ ἔ νὰ λάβῃ τὴν πόλιν των. Ἐκ τῆτε ὁ Φιλοποίμην ὀργιζόμενος ἐκήρυξε πόλεμον, ἔ κατέτρεχεν ἐν μέσῳ τῷ χειμῶνι τὴν Λακωνίαν.

Οἱ ἔν Ρώματοι προσκαλούμενοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς αἰρετοκριταί, ἐσμίκρυναν τὴν δύναμιν τῆς Ἀχαιῆς συμμαχίας πλανῶντες ἔ διαζευγνύοντες οἰωδήποτε τρόπῳ τὰς συμμαχικὰς πόλεις, τὸ ὅποιον ἡθικῶς μὲν θεωρούμενον ὑπάρχει λίαν ἀτοκώτατον, κατὰ δὲ τὴς πλεονεκτικῆς σκοπῆς τῶν ἐπαρχιῶν ἔ βασιλέων, καθ' ἕς ἡ βεβαία ἐπίτευξις τῆ σκοπεμένη θεωρεῖται ὡς ἀποχρῶσα ἀπολογία τῶν πραττομένων, λογίζεται βαθεῖα πολιτικὴ σύνεσις. Διὰ τὰς πανουργίας τῶν ἀποσαλέντων Ρωμαίων, τῆ Καικιλίης, Ἀππίας Κλαυδίης ἔ ἄλλων, ἀπέσησαν ἔ πολλοὶ τῶν Μεσσηνίων ἐναντίον τῶν Ἀχαιῶν, ἔ ὁ Φιλοποίμην σκεδάζων νὰ ταπεινώσῃ τὴς ἀποσάτας, ἐπιάσθη ἔ ἐθανατώσθη (1).

Τῆτων δὲ γινομένων ἐν τῇ Ἑλλάδι, οἱ Ρώματοι φρονῶντες τὴν αὐξάνουσαν δύναμιν τῆ συμμάχε αὐτῶν Φιλίππου, βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐζήτην

(1) Λίβ. λγ'. 49 κτ. Ὁ Λυκόρτας, ὁ πατὴρ τῆ Πολυβίου, ὁ μετὰ τὸν θάνατον τῆ Φιλοποίμηνος ἐκλεχθεὶς στρατηγός, ἐπέκλεισε τὴς ἀποσάτας Μεσσηνίης.

πρόφασιν ἔχθρας, ἢ κατὰ τὴν συνήθει αὐτῶν πολιτικὴν περιθάλλοντες πᾶσαν κατηγορίαν, ἢ βοηθῶντες τὲς ἔχθρας ἐκεῖνυ, ἠτοιμάζοντο νὰ καταδαμάσωσι ἢ τῆτες μετὰ τὴν ταπείνωσιν τῆς Μακεδονικῆς δυνάμεως. Διὸ αἱ μικραὶ τοπαρχίαι ἢ πολιτεῖαι τῆς Θετταλίας, ὅπε ἐκεῖνος ἐσερέωσε τὴν δύναμίν τε, παρεκινήθησαν ἤδη νὰ ζητῶσι τὴν ἐλευθερίαν. Οἱ Ῥωμαῖοι ἤξιν τὸν βασιλέα ν' ἀπολογηθῆ εἰς τὰς πρὸς αὐτὰς μεγάλας ἀδικίας, πέμφαντες πρὸς διαταγὴν τῶν διαφορῶν τῆς Μακεδονίας ἢ τῶν ἐναντίων τρεῖς ἄνδρας, τὸν Κόιντον Καικίλιον, Μάρκον Βαίσιον, ἢ Τιθέριον Σεμπρώνιον (1), οἱ ὅποιοι ἐπρόσβαζον τὸν Φίλιππον ν' ἀφήσῃ ἐλευθέρας τὴν Αἴνον καὶ Μαρωνεῖαν, πόλεις τινὰς κειμένας παρὰ τὸν Ἑλλησποντον ἢ διὰ τὸ ἐμπόριον πολυκερδεῖς, τὰς ὁποίας ὁ Εὐμενῆς, ὁ βασιλεὺς τῆς Περγᾶμου, ἐζήτει σφετεριζόμενος.

Τὰ φρονήματα ἢ διανοήματα τῶν Ῥωμαίων ἦσαν ἤδη εὐσπτα ἢ καταφανῆ, ἢ ὁ Φίλιππος βλέπων, ὅτι ματαίως ἠγωνίζετο νὰ ζῆ εἰρηνικῶς μετ' ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ἀπεφάσισαν οἰωδῆποτε τρόπῳ νὰ βοηθῶσι τῆς ἐναντίου τε, ἠνείδισεν αὐτοῖς εὐτόλμως τὴν ἀδικίαν, προδοσίαν ἢ ἀχαρισίαν τῆ ἔθνους. Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ διαδέσει τῆς ψυχῆς ἐναπειρήσατο τὴν ὀργὴν εἰς τὲς δυσχεεῖς Μαρωνεῖτας, τὲς ὁποῖας ἐνόμιζεν αἰτίου τῆς κατ' αὐτῆ ἐπιβουλῆς, ἢ εἰσαγαγὼν εἰς τὴν Μαρωνεῖαν διὰ νυκτὸς, πρὶν ἐξέλθῃ ἡ Μακεδονικὴ φρουρὰ, ὀλίγου τινὰς Θρακὰς μισθωτὲς τῆς ἀγριωτάτου ἐπὶ προφάσει αἰφνιδίας ἐπαναστάσεως, κατέσφαξεν

(1) Πολύβ. πρῆσβ. μ'. Λιβ. λθ'. 24 κτ.

ὅλας τὰς ἐγκατοίκας, ὅσας ὑπώπτευε φρονῦντας τὰ τῶν Ῥωμαίων χωρὶς διαβολῆς τάξεως, ἡλικίας ἢ ὄλου γένους, καὶ ἀφῆκε τὴν πόλιν ἀγάπλεων τῷ αἵματος τῶν ριμ. 2. πολιτῶν. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐφοβέριζον νὰ τιμωρήσωσι τὸν τὸν φόνον, καὶ ὁ Φίλιππος ἀναγκάζεται νὰ πέμψῃ εἰς τὴν Ῥώμην πρὸς ἀπολογία Διμήτριον, τὸν δευτερότοκον υἱόν. Ἡ Ῥωμαϊκὴ σύγκλητος θέλουσα νὰ ψυχρᾶν τὴν υἱικὴν φιλοσοργίαν τῷ Δημητρίῳ, καὶ νὰ τὸν ἐπισπάσῃ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Ῥωμαίων, εἶπε πρὸς αὐτόν, «ὅτι χάριν αὐτῷ ἐσυγχώρησαν οἱ Ῥωμαῖοι τὰ ἀδικήματα τῷ πατρὶ, καὶ ὅτι διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν πίσιν ἦσαν βεβαιότατοι, ὅτι ὁ Φίλιππος θέλει πράξει τῷ λαπῷ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἡ δικαιοσύνη, καὶ ὅτι ἐβέβηλον νὰ σείλωσι πρέσβεις πρὸς διάταξιν τῶν διαφορῶν, καὶ ὅτι διὰ τὸν υἱὸν ἔλυον ἀπὸ τῆς κατηγορίας καὶ τὸν πατέρα.» Καὶ διὰ νὰ διεγείρῃ τὴν φιλοτιμίαν τῆς τῷ ματαίς καὶ ἀπειρῶ νέε, ἔδωκεν ἡ σύγκλητος εἰς αὐτὸν ἐλπίδας τῆς βασιλείας τῆς Μακεδονίας, μὲ ὅλον ὅτι ὁ πρεσβύτερος αὐτῷ ἀδελφὸς ἔζη.

Αὕτη ἡ πρεσβεία ἐξηρέθισεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῷ Φιλίππῳ ὑπόψιν τινὸς συνωμοσίας τῶν Ῥωμαίων καὶ τῷ Δημητρίῳ, ἡ ὁποία ὑπόψια ἠυξήθη ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τὰς κολακείας καὶ δολιότητας τῷ πρωτοτόκῳ υἱῷ Περσέως, ὁ ὁποῖος ἦν, ὡς ἰσορῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι συγγραφείς, δόλιος, φιλοτάραχος, σμικροπρεπής, ἀγεννής καὶ πονηρός. Ἀμφότεροι, ὅ,τε Περσεὺς καὶ Δημήτριος, ἦσαν κέοι καὶ σφριγῶντες τὴν ἡλικίαν· ἀλλ ὁ μὲν Περσεὺς, ὅσιν ὑπῆρχε τριακοντέτης, ὅτε ὁ Δημήτριος ἐπέσρεψεν ἐκ Ῥώμης, ἐγεννήθη ἐκ γυναικὸς ποταπῆς τὸ γένος ἀκερσίας Ἀργολικῆς, καὶ τὸσε ἀμφίβολο χαρακτῆρος, ὡσε ἦτον ἀμφίβολον ἂν αὐτὸς ὑπῆρχε

γνήσιος υἱὸς τῆ Φιλίππου· ὁ δὲ Δημήτριος, ὅστις ἦτο
 πέντε ἐτῶν νεώτερος τῆ Περσέως, ἐγεννήθη ἐκ τῆς
 νομίμου γυναικὸς τῆ Φιλίππου, ἡ ὁποία ἦν ἐκ τῆ γένου
 τῶν βασιλέων. Διὰ ταύτην τὴν διαφορὰν τῶν ἡθῶν καὶ
 τῆς γεννήσεως ἐφθόνηι ὁ Περσεύς τὸν ἀδελφόν, τὸν ὁ-
 ποῖον ἐθεώρει ὡς ἀνταγωνιστὴν περὶ τῆς βασιλείας,
 καὶ ἀγωνιζόμενος ἐπιθέλωσ νὰ ὑπερήσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς
 εὐνοίας τῆ βασιλείου, κατηγόρησεν αὐτὸν τελευταῖον
 ὡς ἐπίβουλον τῆς ζωῆς του. Ὁ αἰμοβόρος Φίλιππος κατ-
 ἐπλάγη εἰς τὰ λεγόμενα τῆ Περσέως, καὶ ἀναχωρή-
 σασ ἐνδὸν τῆ παλατίου, συνεβουλευέτα μετὰ δύο εὐγε-
 νῶν ἀρχόντων δικαιοκῶς περὶ τῶν δύο ἡῶν ἀπο-
 ρῶν καὶ ἀμηχανῶν περὶ τῆ πρακτέου· τέλος δὲ, ἐξεῖλε
 τὸν Φιλοκλῆν καὶ Ἀπελλῆν, δύο εὐγενεῖς ἀνδρας,
 ὡς πρέσβεις εἰς τὴν Ρώμην, προσάξασ νὰ ἐξιχνεύσω-
 σιν, εἰ δυνατόν, τὴς φίλης καὶ ἀληθινῆς τῆ Δημη-
 τρίας σκοπῆς. Ὁ Περσεύς πολλὰ πανουργος, καὶ μάλιστ
 νομιζόμενος διάδοχος τῆ Φιλίππου, κρύφα κατέπεισε
 τὴς δύο ἀνδρας, ὅπως ἐπιστρέψαντες εἴπωσι πρὸς τὸν
 βασιλέα, ὅτι ὁ Δημήτριος ἐτιμᾶτο διαφερόντως ἐν
 τῆ Ρώμῃ, καὶ ὅτι ἀναντιρρήτως ἐφαίνεται τρέφων τὴς
 ποιηροτάτους λογισμῆς, ἐγχειρίζοντες αὐτῷ ἅμα καὶ
 ἐπιστολὴν γεγραμμένην δῆθεν ὑπὸ τῆ Κοιντῆ Φλα-
 μίνου. Ἡ ἀπαράλλακτος ἀπομίμησις τῆς χειρὸς καὶ
 σφραγίδου τῆ Ρωμαίου, τὰς ὁποίας ὁ βασιλεὺς ἐγνώ-
 ριζε κάλλιστα, ἐπλάγεσεν αὐτὸν νὰ πισεύσῃ τὰ ἐγ-
 γραφόμενα, ἐνθυμέμενος μάλιστ, ὅτι πρῶτη ὁ Φλα-
 μίνος ἐγραψεν ἐπαινῶν τὸν Δημήτριον, ὅτε ἔτος ἐπ-
 ἔστρεψεν ἐκ Ρώμης, καὶ παρακινῶν τὸν Φίλιππον νὰ
 τὸν σείλῃ πάλιν ἐν ὀλίγῳ μετὰ λαμπροτέρας συνο-
 δίας, καθότι τοῦτο ὑπῆρχε τὸ ἀρεστότατον εἰς τὴν

σύγκλητον ἔ συμφερώτατον εἰς τὰ πράγματα τῆς Μακεδονίας. Ἡ παρῆσα ἐπιστολή διελάμβανεν ἀτέρωσ πως, ἐν ἣ ὁ γράψας ὠμολόγει μὲν τὸν Δημήτριον ἔνοχον ἔ ἐφιέμενον τῆς βασιλείας, ἐμεσίτευσ δὲ ὑπὲρ αὐτῆ λέγων, ὅτι ὁποῖά ποτ' ἂν ἦ τὰ ἀναπολόγητα ἐπιχειρήματα, ὅσα ὁ νέος ἐμελέτησε διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς βασιλείας, ὅμως εἶναι βεβαιότατον, ὅτι δὲν ἐμελέτησέ τι κατὰ τῆς ζωῆς τινὸς τῶν συγγενῶν." Ἡ ἑκβασις τῆς ταυῦτης φρικτῆς σκευωρίας ὄντως ὑπάρχει ἀξιοθρήνητος. Ὅθεν ὁ Δημήτριος κριθεὶς ἐπίβουλος τῆς βασιλείας ἔ ζωῆς τῆ πατρὸς, δολοφονεῖται προσαγῆ τῆ βασιλέως ὑπὸ τῆ Δίδα, διοικητῆ τῆς Παιονίας. Ὁ Φίλιππος ἐγνώρισεν, ἀλλὰ πολλὰ βραδέως, τὴν προδοσίαν ἔ κλήνην, ἔ ἀπὸ τέτε τῆ καιρῆ ἔζη ζωὴν μελαγχολικὴν ἔ λήκηράν. ὅμως ἔ ἐν ταύτῃ τῆ κατασάσει διεκοεῖτο νὰ τιμωρήσῃ τὴς Ῥωμαίους, εἰς τῶν ὁποίων τὰς δολίους συμβουλάς ἀπέδιδεν ὅλην τὴν παρῆσαν συμφαρὰν τῆς οἰκίας τε. Διὸ παρεκτὸς τῶν πολεμικῶν παρασκευῶν, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ἐν τῆ βασιλείᾳ τε, ἔλαβε μισθωτὸς ὅλην τὴν φυλὴν τῶν Βασαρνῶν, ἐνὸς ἀγροῦ ἔ πολεμικῆ ἔθνεος κατοικῶντος ἐκεῖθεν τῆ Δακείας, ἔ μελετῶν νὰ τὴς μετακομίσῃ εἰς τὴν Δαρδανίαν ἐπὶ σκοπῷ τῆ νὰ καταφανίσῃ τὴς ἐγκατοίκες ταυῦτης τῆς ἐπαρχίας, φίλος τῶν Ῥωμαίων, ἔ νὰ μεταβιβάσῃ μετὰ ταῦτα τέτε τὴς βαρβάρους διὰ τῆς Ἰλλυρίας εἰς τὴν Ἰταλίαν, προέπεμψε τὸν Ἀντίγονον, τὸν υἱὸν τοῦ Θεῖου, νὰ ἐπιταχύνη τὴν ἀφίξίν των. ἀλλ' ἐν ᾧ ἐκεῖνος ἀπεδήμει, ὁ βασιλεὺς ἀπέθανεν ἐν Ἀμφικάλει, ὅπε ἦλθεν ἐπὶ σκοπῷ τῆ

ν' ἀπαντήσῃ τὸς νέες συμμάχους, ἔν τὰ ἴδη αὐτὸς κατασθέντας ἐν τῇ Δαρδανίᾳ.

Ὁ Περσεὺς, ἀποθανόντος τῆ πατρὸς, ἀνέβη π. κ. τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας 178 χρόνους πρὶν Χριστοῦ, 178. ἔν πρῶτον ἐφρόντισεν ἀπολαύσῃ τὴν εὐνοίαν τῶν Μακεδόνων, ἔν ἔδειξε κατ' ἀρχὰς μεγάλην φιλανθρωπίαν, πολιτικὴν σύνεσιν ἔν γενναϊότητα, ἔν μόνον ἀνακαλῶν ὄλους, ὄσοι διὰ τὸν φόβον ἢ διὰ τὸς νόμους ἔφυγον ἐκ τῆς πατρίδος ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆ Φιλίππου, ἀλλὰ ἔν προσάξων ν' ἀποδοθῆ εἰς αὐτὸς ὄλη ἢ ζῆμία τῶν εἰσόδων τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξορίας. ἐφέρετο δὲ κατὰ τύχην βασιλικῶς καὶ φιλοσόργως ἔν μόνον πρὸς τὸς ὑπηκόους, ἀλλὰ ἔν πρὸς τὰς ἀλλοτρίας ἐπαρχίας, ἠγωνίζετο νὰ ἐπιστάσῃ τὴν προσπάθειαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἔν ἐπειψε πρέσβεις εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν σύγκλητον πρὸς δήλωσιν τῆς ἀναβάσεως αὐτῆ ἐπὶ τὸν θρόνον ἔν πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν μεταξὺ Ῥώμης καὶ Μακεδονίας συνθηκῶν. Ἡ σύγκλητος ἐγνώρισεν αὐτὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας, ἔν ἐκήρυξε φίλον ἔν σύμμαχον τῆ δήμῃ τῶν Ῥωμαίων. Ὁ Περσεὺς μεταχειριζόμενος κολακείας πρὸς τὸς γείτονας, κατέπεισε πολλὰς αὐτῶν νὰ προορῶσι τὸ τὶ ἔμελλον νὰ ἐλπίζωσιν, εἰάν οἱ Ῥωμαῖοι δεσπόσωσιν ὄλης τῆς Ἑλλάδος, ἔν νὰ θεωρῶσι τὴν Μακεδονίαν ὡς τὸ ἀμυντήριον τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς ἐκείνων τυραννίας. Μῖνοι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἔν οἱ Ἀχαιοὶ ἔμειναν πισοὶ πρὸς τὸς Ῥωμαίους· ἀλλὰ ἔν αὐτοὶ ὡμολόγησαν, ὄτι κατὰ πάντα καιρὸν ἀπηγείτο ξένη βοήθεια πρὸς διατήρησιν τῶν σαλευομένων λειψάνων τῆς ἐκπεσῆσης ἐλευθερίας, ἢ ὄποια τότε συνίστατο μόνον εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀρχόντων ἔν στρατηγῶν.